

SEMNIIFICAȚIA

Simpozionului Pedagogic Transfrontalier

„PROFESIONALIZAREA CADRELOR DIDACTICE: TENDINȚE ȘI REALITĂȚI SOCIO-PSIHO-PEDAGOGICE”

Demersul științifico-didactic al lucrărilor Simpozionului Pedagogic se axează, esențial și în subsidiar, pe dimensiunea școlii în prestanța sa de „*altfelitate*” în semnificațiile adânci ale realității și ale formării cadrelor didactice/de conducere. După cum alte științe ale naturii au generat și au fundamentat o reflecție filosofică asupra esenței lor, științele ce se ocupă de școală au tins să producă o reflecție filosofică specială care să pună în evidență specificul cunoașterii educației. În acest sens *școala, ca fiind organizație care produce învățare*, își pune o serie de probleme filosofice și epistemice referitoare la istoria, la valorile, la direcția sau la sensul și la semnificația sa pentru om și pentru societate, cu extinderea spre umanitate. Cunoașterea acestora și a istoriei școlii cere un alt tip de științificitate, deci nu prin extinderea modelelor din științele naturii deoarece *școala – ea reprezentând omul și cultura sa -, poate fi înțeleasă altfel prin dezvoltarea unui model epistemic specific, centrat pe ideea mentalitate, de cultură și de cunoaștere*. Or, una dintre orientările de modelare epistemică ar putea fi desemnată prin termenul de *viziune evoluționistă asupra școlii*, aplicându-se și *metoda reflecției pedagogice*. Semnificațiile acestor situații și *rezonanțele lor în mintea și în sufletul acelor care învață* pot fi „realizate” prin diversele poziționări ori atitudini față de ele..., numai că în curricula școlare nu sunt vizate și aceste obiective educaționale.

În sistemul educațional de la noi, în legislația educațională se face deosebire între învățământul rural și învățământul urban, nefiind formulate principii, reglementări și norme privind conceptul de școală (dar poate fi un învățământ rural și unul urban?!)

Așadar, astăzi se profilează ignorarea cercetărilor de istorie a școlii, a educației. Nu există cunoaștere fără cunoașterea istorică a domeniului. În acest context școala traversează un traseu dificil/dificultativ/deficitar ce se rezumă la diversele contradicții:

Astfel, în cadrul acestora proiectul axiologic în materie de școală / de educație se creionează nu numai de *din interior*, de către „oamenii școlii”, cu competențele, dorințele, expectanțele și interesele specifice, dar și *din exterior*, de către instanțe ce comandă învățământului *ce și cât* trebuie să facă.

Exterioritatea alimentează și prescrie sarcini, scopuri, obiective. Din exterior, acestea se pot vedea clar.

Din interior, însă, lucrurile se pot înfăptui mai bine și în cunoștință de cauză. Interioritatea pune în acord realitatea cu finalitatea, lucrând și funcționând. A lăsa doar

cadrele didactice să decidă legătura cu propriul câmp de probleme este tot atât de nociv cu a-i lăsa numai pe alții, din afara sistemului de învățământ, să decidă asupra mersului lucrurilor. Și, în această situație, ar fi necesară o împletire și o completare a competențelor, situație care încă se mai lasă așteptată.

Orice demers formativ presupune o pregătire a individului pentru a face față solicitărilor exterioare și interioare. A-l forma pe individ pentru o profesie, ca să se pună la dispoziția celorlalți, pentru a se integra în comunitate, reprezintă un prim obiectiv al educației. A-l forma, în plus, pentru a se cunoaște pe sine, pentru a-și da răspuns la propriile căutări și interogații, pentru a lua o poziție față de ceea ce se află ori ceea ce se întâmplă în jur constituie un al doilea obiectiv nu mai puțin important decât primul. Aceasta înseamnă a căuta omul din om.

Astăzi se constată că acest al doilea „pachet” de obiective este de multe ori desconsiderat dacă nu cel mult considerat a fi implicit.

Finalitatea autentică a școlii / a educației este autorizată în pregătirea persoanei pentru a sesiza semnificațiile adânci ale realității, ale realității de lângă noi dar și din noi înșine. Aceasta presupune nu numai o poziționare exterioară, contemplativă, detașată, ci și o trăire pe cont propriu a acestei realități. Realitatea nu are nici o noimă dacă este doar descrisă, știută dar nu și experimentată, trecută prin filtrul unei subiectivități, sensibilități sau al unui spațiu mental. Realitatea nu este cunoscută cu adevărat dacă nu este „realizată” semnificația ei la nivelul unei experiențe individuale. Aceasta înseamnă să ne ridicăm deasupra ei, să o integrăm în multiplele date ale experienței altora sau ale noastre. Realitatea nu trebuie doar știută, ci și ratificată prin intermediul unei *angajări existențiale și mentale* (a profesorului mentalese) dacă le consimțim prin proiecție sau trăire afectivă. În școală echipa, dacă dorește să își atingă obiectivele, trebuie să știe cu exactitate unde se află ca angajare socioculturală și psihopedagogică și ca realitate.

Toate acestea sunt identificate în activitatea cadrelor didactice, în prestața lor umanistică, interioară, mentală, spirituală și profesională. Asupra importanței și statutului profesionalizării cadrelor didactice se va reflecta mereu. Mai puțin la nivelul *mentalității profesionale* și mai mult la nivelul rețelelor de socializare.

Profesionalizarea cadrelor didactice și manageriale este o meserie ce va avansa tot timpul probleme (să nu uităm că problema principală a școlii o semnifică profesorul):

- *în primul rând*, pentru că profilul profesional, prin competențele presupuse, este deosebit de complicat și în permanență prefacere;
- *în al doilea rând*, pentru că însuși contextul socio-educational reclamă o recalibrare permanentă a conturului acestei formări: incitățile și presiunile socio-culturale vor face ca și profilul profesional să se remodeleze de la un context sau de la o perioadă la alta;
- *în al treilea rând*, pentru că subiecții educației sunt mereu alții, elevii, studenții cunoscând metamorfoze ale dinamicii interne psiho-personale ce trebuie luate în seamă de către formatori;
- *în al patrulea rând*, pentru că, din punctul de vedere al metodologiei și al tehnologiei formării, mai precis, al influenței tehnologiei informaționale și de comunicare, aspectul procesual și cel de conținut se schimbă radical.

Așadar, toate aceste aspecte vor constitui temei al dezbaterilor și al dialogului științifico-didactic în cadrul ședinței plenare și al secțiunilor *Simpozionului*.

Precizăm că va fi editat volumul de texte ale participanților.